

František ŠULISTA, *Hřích v českých barokních textech*, České Budějovice 2022 (bakalářská práce, Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích), 63 s.

Posudek vedoucího bakalářské práce

Hřích, zejména pak smrtelné hříchy, představovaly jeden z velmi častých námětů barokních textů, především homiletiky, neboť podle dobových kazatelů a teologů spolu s odpadlictvím od pravé víry ohrožovaly možnost dosažení spásy, k níž mělo směřovat lidské konání. Vzhledem k tomu, že František Šulista je studentem historie a bohemistiky se zájmem o dějiny starší české literatury, pokusil se ve své bakalářské práci o kulturněhistorickou interpretaci hříchu ve vybraných českých literárních textech, jež byly vydány ve druhé polovině 17. a první třetině 18. století. Jeho cílem měla být tematizace hříchu (tedy nejen smrtelné hříchy, ale také dědičný hřích či samo hříšné chování) a jeho obrazy, jak je svým čtenářům či posluchačům nabízely různé typy českých barokních textů (kázání, kramářské písně a další).

Bakalářskou práci otevírá obvyklý Úvod, v němž se student pokusil objasnit svou motivaci k volbě tématu svého kvalifikačního spisu a zejména svá metodologická, historiografická a heuristická východiska. Již v něm František Šulista prokázal, že zná základní české práce věnované literární barokní produkci i barokní zbožnosti či imaginaci. Snaha obsáhnout v tomto typu kvalifikační práce velmi komplikované a mnohvrstevné téma ale má za následek poněkud problematickou strukturu, která chce obsáhnout více, než patrně bylo možné. Lépe vyznívá závěrečné představení jednotlivých titulů, s nimiž student pracoval.

Následné dvě stručné kapitoly jsou věnovány čtyřem kategoriím hříchu, jak je rozdělil a popsal Kanisiův katechismus, a následně zobrazení sedmi smrtelných hříchů v sochách Matyáše Bernarda Brauna z druhé poloviny dvacátých let 18. století z Kuksu.

Vlastní jádro předkládané bakalářské práce tvoří následující tři analytické kapitoly. První František Šulista věnoval rozboru prokopského kázání obsaženého ve sbírce *Chválořeči píseckého faráře Ondřeje Františka Jakuba de Waldta*, který v něm personifikoval sedm smrtelných hříchů do postav čertů. Student přitom nezůstal pouze u jejich expresivních popisů, ale snažil se interpretovat jejich obrazy i použité literární (či kazatelské) postupy.

Druhá z interpretačních kapitol nejprve na příkladu Šteyerova překladu Manniho *Věčného pekelného žaláře* usilovala o interpretaci barvitých obrazů osob, které zatvrzele páchaly smrtelné hříchy a následně musely v pekle bez naděje na spásu podstupovat utrpení. V kontrastu

s tím se druhá část kapitoly věnovala Cochemovu *Velkému životu Krista Pána*, na němž se František Šulista snažil ukázat napravení hříšníků jako protiklad jejich pekelného utrpení.

Poslední třetí kapitola vychází z dobových kramářských písní, zejména dobově oblíbených abeced. Z nich autor využil dvě, a sice *Abecedu na zlé ženy* a *Abecedu na zlé muže*, aby mohl poukázat na hříšné chování mužů a žen, byť vzájemné komparaci obou pohlaví mohl věnovat více pozornosti. Na závěr si pak ještě na základě díla jezuity Václava Schwertfera *Pohromy hříchu smrtelného*, s nímž pracoval již ve čtvrté kapitole, povšiml ještě role hříchu jako příčin válečných a dalších katastrof.

František Šulista ve své bakalářské práci prokázal schopnost samostatně pracovat s vybranými tištěnými prameny a interpretovat je. Především si vyzkoušel práci s různými typy barokních literárních textů, kterou bude moci zúročit ve svém dalším studiu. Přestože v žádném případě nemohl mít ambici zpracovat vytčené téma v úplnosti, nezůstala jeho bakalářská práce u rekapitulace známých skutečností, ale snažila se je obohatit o některé nové poznatky. Bakalářskou práci Františka Šulisty proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm **v ý b o r n ě**.

Jindřichův Hradec, 27. květen 2022

doc. PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.